

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490 276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490 276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-244/18
R:07-04; 010-04

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za obrazovanje
za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2017. godine

Brčko, lipanj 2018. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	7
3. OPĆI DIO.....	7
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA IZ PREDHODNE REVIZIJE	8
6. NALAZI I PREPORUKE.....	10
6.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA.....	10
6.2. <i>USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA</i>	12
6.3. <i>PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA</i>	13
6.4. PRIHODI I PRIMITCI.....	14
6.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE PRORAČUNA	14
6.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade zaposlenih.....	14
6.5.2. Izdatci za hranu i prehrambeni materijal	15
6.5.3. Izdatci za gorivo.....	15
6.5.4. Izdatci za kompjutorski materijal.....	16
6.6. Izdatci po osnovi ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima.....	17
6.6.1. Izdatci po osnovi ugovora o privremenim poslovima nastavnog osoblja.....	17
6.6.2. Ugovori o posebnim poslovima	18
6.7. POTPORE NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA.....	20
6.8. PLANIRANJE I IZVRŠENJE PRORAČUNA KAPITALNIH POTREBA	20
6.9. POPIS IMOVINE I OBVEZA	21
7. Komentar	21
8. PRILOZI.....	23

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет б.б., телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

VODITELJU ODJELA ZA OBRAZOVANJE

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za obrazovanje Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2017.** godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Odjela, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, s ciljem osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Odjel, do početka školske 2017./2018. godine, nije na temelju Plana zapošljavanja završio planirani prijam u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja. Te je, stoga, vršio angažiranje nastavnog osoblja, za redovito odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama, zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu, po navedenoj osnovi realizirani su izdatci u iznosu od 1.198.705,75 KM (detaljnije u točki 6.5.1. i 6.6.1. Izvješća).
- Odjel je po osnovi ugovora o posebnim poslovima, angažirao osobe za obavljanje ekonomsko-pravnih poslova, ugovorima nisu regulirane vrste posla i način njihovog izvršenja, što nije sukladno odredbama članka 14 stavka 1 pod f) Pravilnika o radu o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH. Ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova. Po osnovi angažiranja osoba zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova isplaćeno je 154.400,00 KM (detaljnije u točki 6.6.2. Izvješća).
- Izdatci za bruto plaće izvršeni su u iznosu od 23.838.781,83 KM, u kojim je sadržano povećanje od 10 % za nastavno i medicinsko osoblje bez izvršene izmjene Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, kao osnove za njihovo planiranje, obračun i isplatu (detaljnije u točki 6.5.1. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjela, tijekom 2017. godine, **zbog učinaka navoda** danih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela u 2017. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. S ciljem njihovog otklanjanja, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjel prilikom sastavljanja Akcijskog plana obuhvati sve preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama finansijskog poslovanja prethodnih godina i poduzme aktivnosti na njihovoj implementaciji.

Potrebno je radi efikasnijeg poslovanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti efikasnijem ostvarivanju programskih ciljeva Odjela.

Potrebno je provoditi stručno-pedagoški nadzor u svim školama sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno provoditi stručno-pedagoški nadzor, sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja, u dijelu organiziranog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.

Potrebno je da Odjel, izvrši izmjenu i dopunu Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, u dijelu cjelokupne organizacije mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, kao i obujma i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama, kako je to regulirano odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.

Potrebno je da Odjel iz svoje nadležnosti, pravodobno donese plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi on bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada.

Potrebno je da Odjel, prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna, dosljedno primjeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

Potrebno je dodatak na bruto plaće za nastavno i medicinsko osoblje planirati sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Odjel dosljedno poštuje odredbe okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.

Potrebno je da Odjel vrši nabavu goriva od dobavljača koji je odabran kao najpovoljniji sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Potrebno je financiranje nabave kompjutorskog materijala, vršiti sukladno odredbama odluke gradonačelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Potrebno je da Odjel dokumentira razloge neizvršenja navedenog ugovora, tj. je li do neizvršenja došlo krivnjom prodavača ili se radi o višoj sili, kako bi isto postupilo sukladno odredbama članka 2 ugovora.

Također, potrebno je da Odjel dosljedno poštuje odredbe zaključenog ugovora o kupoprodaji robe, odnosno kompjutorskog materijala.

Potrebno je pravodobno izvršiti popunjavanje ispražnjenih sistematiziranih pozicija na temelju plana zapošljavanja.

Potrebno je da Odjel u tekstualnom dijelu izvršenja proračuna, obrazloži najvažnije uzroke odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom razdoblju prethodne godine, sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je zaključivanje ugovora s nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršiti na temelju dokumentirane deficitarnosti određenog zanimanja sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Potrebno je da ugovori o obavljanju posebnih poslova sadrže sve elemente propisane člankom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu definiranja vrste posla i načina njegovog izvršenja.

Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

Potrebno je da Odjel prilikom izvršenja kapitalnog proračuna Odjela zaključuje ugovore o izvođenju radova s postavljenim realnim rokovima za organiziranje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova, kao i plaćanje računa izvođaču sukladno odredbama ugovora.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA 2017. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Odjela na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Odjel obavlja stručne, administrativne i ostale dužnosti iz nadležnosti Vlade, koje se odnose na:

- provedbu zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Distrikta iz oblasti obrazovanja, pod nadzorom i uputama gradonačelnika,
- materijalno–tehničku i kadrovsku potporu obrazovnim institucijama Distrikta,
- donošenje nastavnih planova i programa sukladno standardima modernog, demokratskog i multietničkog društva,
- suradnju između roditelja i nastavnog osoblja,
- provedbu edukativnih programa u Distriktu,
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjela sukladno zakonima i propisima BiH i Brčko distrikta BiH ili naložene od gradonačelnika.

Unutarnja organizacija Odjela je utvrđena organizacijskim planom, a radi ostvarenja zakonitog, efikasnog, pravodobnog i ekonomičnog izvršavanja svih poslova iz nadležnosti Odjela, postizanja potpune zaposlenosti zaposlenika i maksimalnog korištenja njihovih stručnih kvalifikacija i znanja, potpune odgovornosti zaposlenika i efikasnog rukovođenja i sistematskog unapređenja rada i suradnje s drugim tijelima.

Za izvršenje poslova iz djelokruga Odjela organiziraju se pododjeli - institucije:

- Pododjel za predškolsko i osnovno obrazovanje,
- Pododjel za srednje obrazovanje,
- Pododjel za visoko obrazovanje
- Pododjel za zajedničke poslove,
- Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje i
- Pedagoška institucija.

Organizacijskim planom Odjela predviđeno je 1.045 izvršitelja. Na dan 31. 12. 2017. godine Odjel je imao 969 izvršitelja.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje u 2017. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2017. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju financijskog poslovanja Odjela za 2016. godinu i dostavio konačno Izvješće broj: 01-02-03-13-316/17. U izvješću o reviziji financijskog poslovanja za 2016. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju.

Na temelju preporuka iz Izvješća, Odjel je sastavio Akcijski plan s programom mjera za implementaciju nalaza i preporuka po revizorskom izvješću financijskog poslovanja za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2016. godine, broj: 13-001512/17 od 17. 7. 2017. godine, te isti dostavio Uredu za reviziju u roku koji je reguliran odredbom članka 17 stavka 2 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama za prethodne godine te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke**

Odjel je realizirao preporuke iz 2016. godine, a odnose se na:

- okončanje postupka nabave usluga čišćenja školskih objekata, sukladno Zakonu o javnim nabavama, Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH,

- dosljednu primjenu odredbi Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza na naknade osobama angažiranim po osnovi ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno ugovora o djelu.
- nabavu usluga reprezentacije sukladno Zakonu o javnim nabavama i
- priznavanje rashoda i izdataka u obračunskom razdoblju u kome su i nastali, primjereno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH i
- dokumentiranje kontrole ugovorenih obveza korisnika sredstava potpore.

- **Preporuke čija je realizacija u tijeku**

Odjel je djelomično realizirao preporuke iz 2016. godine, a odnose se na:

- donošenje Zakona o obrazovanju odraslih u Brčko distriktu BiH, čija procedura je u tijeku i
- naplatu prihoda Odjela na temelju ugovora o pružanju usluga boravka djece u vrtićima i pravovremeno raskidanje ugovora u slučajevima neplaćanja ugovorenih obveza, primjereno Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH i zaključenim ugovorima.

- **Nerealizirane preporuke**

Odjel nije realizirao preporuke iz Izvješća o obavljenoj reviziji za 2016. godinu koje se odnose na:

- uspostavljanje efikasnije i racionalnije organizacijske strukture u oblasti obrazovanja, primjereno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH i
- procjenu naplativosti tražbina iz ranijeg razdoblja, sukladno mogućem ishodu naplate tražbina, te njihov ispravak, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Također, utvrdili smo da Odjel nije realizirao preporuke po izvješćima o obavljenoj reviziji za prethodne tri godine, a koje se odnose na:

- efikasno i potpuno funkcioniranje sustava internih kontrola u svim segmentima poslovanja (donošenje jasnih i konkretnih pravila i procedura u svim segmentima poslovanja s kontrolnim i nadzornim postupcima),
- definiranje konkretnih ciljeva, planiranih i realiziranih aktivnosti, radi postizanja usporedivosti prezentiranih podataka u programu rada i izvješću o radu,

- planiranje i izvršavanje dodatka na bruto plaće za nastavno i medicinsko osoblje primjereno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH,
- pravodobno pokretanje postupka zapošljavanja nedostajućeg obrazovnog osoblja s ciljem osiguranja kontinuiteta i kvalitete održavanja nastavnog procesa,
- uspostavljanje pouzdanih kontrolnih procedura prilikom prijama lož-ulja po objektima (dokumentiranje provedenih kontrolnih aktivnosti prilikom prijama lož-ulja, koje će osigurati razumno uvjerenje da su izvršene isporuke u pogledu obujma i kvalitete, a sukladno zaključenim ugovorima),
- priznavanje prava na prijevoz učenika, vršiti sukladno Zakonu o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu u dijelu prebivališta i upisnih područja kojima učenici pripadaju,
- popunjavanje ispražnjenih pozicija u Pododjelu za visoko obrazovanje te stavljanje u funkciju istog,
- pravodobno dostavljanje dokumentacije o svim izdatcima za komunalne usluge, radi eliminiranja troškova na ime zateznih kamata po osnovi kašnjenja u plaćanju računa i
- popis imovine, tražbina i obveza te planiranje i vršenje istog na način i u rokovima propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je da Odjel prilikom sastavljanja Akcijskog plana obuhvati sve preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama financijskog poslovanja prethodnih godina i poduzme aktivnosti na njihovoj implementaciji.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Revizija obuhvaća ocjenu sustava internih kontrola, s naglaskom na funkcioniranje internih kontrola kroz realizaciju programa rada, planiranja i izvršenja proračuna, te usklađenost poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sustava interne kontrole s ciljem ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Odjel je usvojio značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja sustava internih kontrola. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Odjela, uređeni su osnovni principi, vrste organizacijskih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje, ovlasti i odgovornost za obavljanje poslova, ostvarivanje javnosti rada i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola na temelju provedene revizije značajnih procesa poslovanja te utvrdili da se nedostatak sustava internih kontrola ogleda u sljedećem:

- Nedosljedna provedba stručno-pedagoškog nadzora, sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja, u dijelu organiziranog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.
- Nedosljedna primjena odredbi Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, posebno u dijelu izmjene i dopune Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, kojim bi bile definirane moguće izmjene cjelokupne organizacije mreža osnovnih škola, u dijelu statusa, sjedišta, naziva, kao i obujma i vrste obrazovanja i odgoja u osnovnim i srednjim školama.
- Nedosljedna primjena odredbi Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH, prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.
- Dodatak na bruto plaće za nastavno i medicinsko osoblje nije planiran sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.
- Nedosljedna primjena odredbi Okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.
- Nerealiziranje Plana zapošljavanja, tj. Odjel nije završio planirani prijam u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja. Te je, stoga, vršio angažiranje nastavnog osoblja za redovito odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu, po navedenoj osnovi realizirani su izdatci u iznosu od 1.198.705,75 KM.
- Zaključivanje ugovora s nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršeno bez dokumentirane deficitarnosti određenog zanimanja sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.
- Ugovori o obavljanju posebnih poslova ne sadrže sve elemente propisane člankom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, odnosno nije definirana vrsta posla i način njegovog izvršenja.
- Zaključivanje ugovora o posebnim poslovima, a da pri tome nije utvrđen obveznik uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti.
- Odjel je zaključivao ugovore o izvođenju radova bez postavljenih realnih rokova za organiziranje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova.
- Popis imovine nije izvršen u roku koji je propisan Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je radi učinkovitijeg poslovanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti efikasnijem ostvarivanju programskih ciljeva Odjela.

6.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Odredbama članka 110 stavka 1 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 10/08, 25/08, 04/13, 48/16 i 22/17), (u daljnjem tekstu: Zakon), regulirano je da stručno-pedagoški nadzor u školi, s ciljem organiziranog praćenja nastave i drugih oblika obrazovno-odgojnog rada, vrši Pedagoška institucija. Stavkom 2 navedenog članka Zakona regulirano je da se stručno-pedagoški nadzor vrši najmanje jednom u tijeku četiri godine i ima pedagoško-instruktivni karakter.

Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrdili smo da stručno-pedagoški nadzor nije izvršen u nekoliko matičnih škola i svim područnim školama, najmanje jednom u tijeku četiri godine, što nije sukladno odredbama članka 110 stavka 2 Zakona.

Potrebno je provoditi stručno-pedagoški nadzor u svim školama sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 110 stavka 3 Zakona regulirano je da se vršenje stručno-pedagoškog nadzora bliže uređuje podzakonskim aktom, odnosno Pravilnikom o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja od stručnih savjetnika Pedagoške institucije.

Odredbama članka 112 pod a) i h) Zakona regulirano je da Pedagoška institucija organizira i prati stručno-pedagoški nadzor, utvrđuje rezultate rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi i prati provedbu stručnog ocjenjivanja.

Odredbama članka 4 Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja od stručnih savjetnika Pedagoške institucije od 15. 2. 2011. godine (u daljnjem tekstu: Pravilnik), definirano je da se ocjenjivanje nastavnika, suradnika u nastavi i odgajatelja, vrši uzimajući u obzir ukupan rad definiran po područjima, s tim da u ukupnom odnosu ocjena, kvaliteta nastavne prakse zauzima najznačajniji dio. Ocjenjivanje se vrši na temelju: praćenja rada u učionici i razgovora s nastavnikom, suradnikom u nastavi i odgajateljem.

Uvidom u izvješća o obavljenom stručno-pedagoškom nadzoru, u postupku revizije utvrdili smo da je najveći broj stručno-pedagoškog nadzora izvršen uvidom u dokumentaciju škole, odabirom nekoliko dosjea nastavnika, metodom slučajnog uzorka, i to: bez organiziranog praćenja rada u učionici i izvršenog stručnog ocjenjivanja nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja, te se ne može na potpun način utvrditi kvaliteta nastavne prakse, što nije sukladno odredbama članka 112 Zakona i odredbama članka 4 Pravilnika.

Potrebno je dosljedno provoditi stručno-pedagoški nadzor, sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH i Pravilnika o stručnom ocjenjivanju nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i odgajatelja, u dijelu organiziranog praćenja nastave i utvrđivanja rezultata rada nastavnika.

Odredbama članka 17 (Plan obrazovanja) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 10/08, 25/08, 4/13, 48/16 i 22/17), propisano je da se planom obrazovanja utvrđuje:

- a) razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja,
- b) obujam i vrsta obrazovanja i odgoja,
- c) mreža, odnosno, prostorni raspored osnovnih i srednjih škola na teritoriju Distrikta.

Odredbama članka 18 (Mreža škola) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, definirano je da se odlukom o mreži osnovnih i srednjih škola regulira: status, sjedište, naziv i upisna područja za osnovne škole.

Planom obrazovanja u osnovnim i srednjim školama koji je donesen još 2001. godine (objavljen u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH, broj 13/01), te isti usvojen od Skupštine Distrikta definiran je: razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja, mreža osnovnih škola te obujam i razvoj obrazovanja i odgoja.

U postupku revizije utvrdili smo da se usvojeni Plan osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH odnosi na školsku 2001./2002. godinu te da Odjel od 2001. godine, zaključno s 31. 12. 2017. godine, nije vršio izmjenu i dopunu odnosno ažuriranje navedenog plana, u dijelu mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, upisnih područja, kao i obujma i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama.

Potrebno je da Odjel izvrši izmjenu i dopunu Plana osnovnog i srednjeg obrazovanja u Brčko distriktu BiH, u dijelu cjelokupne organizacije mreže osnovnih škola, statusa, sjedišta, naziva, kao i obujma i vrste obrazovanja i odgoja u srednjim školama, kako je to regulirano odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.

6.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama članka 58 (Izvešća i programi rada) Statuta Brčko distrikta BiH, propisano je da na koncu svake kalendarske godine gradonačelnik, pored ostalog, podnosi Skupštini program rada Vlade Distrikta za iduću godinu, koji se sastoji iz planova i programa rada odjela i institucija Brčko distrikta BiH.

Iz navedenog proizlazi da je Odjel iz svoje nadležnosti, koje su propisane člankom 26 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 2/08, 43/08 i 9/13), obavezan donijeti program rada za iduću godinu, prije konca tekuće godine.

U postupku revizije smo utvrdili, da je Odjel Vladi Brčko distrikta BiH, 18. 1. 2017. godine uputio Program rada za 2017. godinu, što nije sukladno spomenutim odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Pored navedenog u postupku revizije smo utvrdili da Odjel do kraja naše revizije nije završio aktivnosti na realizaciji utvrđenih ciljeva, odnosno, programskih zadataka iz svoje nadležnosti, koji se posebno odnose na:

- utvrđivanje rezultata rada odgajatelja, nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi te praćenje stručnog ocjenjivanja,
- nadzor nad primjenom pedagoških standarda za predškolski odgoj i obrazovanje, osnovno i srednje obrazovanje u Brčko distriktu BiH,
- usklađivanje obrazovanja i poduke s potrebama tržišta rada i
- analiziranje realizacije praktične nastave u srednjim stručnim školama Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjel iz svoje nadležnosti, pravodobno donese Plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi isti bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada.

6.4. Prihodi i primitci

Odjel za obrazovanje je za 2017. godinu planirao prihode u iznosu od 805.000,00 KM, a ostvario u iznosu od 869.222,62 KM, odnosno 107,98 %. Povećanje prihoda u odnosu na planirane uglavnom je rezultat povećanja broja osoba koje polažu vozačke ispite.

U strukturi ostvarenih prihoda od pruženih usluga, najznačajniji dio prihoda Odjela čine: prihodi od usluga boravka djece u dječjim vrtićima u iznosu od 506.016,70 KM, prihodi od usluga za polaganje vozačkih ispita 252.243,35 i prihodi od naknada za polaganje izvanrednih ispita 68.635,74 KM.

6.5. Planiranje i izvršenje proračuna

Tekući izdatci Odjela za 2017. godinu odobreni su proračunom u iznosu od **35.469.260,88** KM, a izvršeni u iznosu od **34.471.071,67** KM, što čini 97,19 % izvršenja plana, a prikazani su u Tablici broj 1, koja se nalazi u Prilogu Izvješća.

Odredbama članka 21 stavka 1 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH regulirano je da je Direkcija za financije Brčko distrikta BiH dužna uz računovodstvene iskaze, za potrebe Vlade, skupštinskog povjerenstva i drugih zainteresiranih strana, dostaviti i tekstualno izvješće obrazloženja izvršenja proračuna. Odredbama stavka 2 navedenog članka regulirano je da su proračunski korisnici dužni na zahtjev trezora, dostaviti tekstualni dio izvješća.

Odredbama članka 22 stavka 1 pod d) navedenog Pravilnika regulirano je da u tekstualnom dijelu treba prezentirati analizu stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopu otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

Uvidom u obrazloženja izvršenja proračuna Odjela, utvrdili smo da u tekstualnom dijelu nije prezentirana analiza stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopa otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu, što nije sukladno odredbama članka 22 stavka 1 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjel prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna, dosljedno primjeni odredbe Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna Brčko distrikta BiH, u dijelu analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

6.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade zaposlenih

Izdatci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih za 2017. godinu odobreni su u iznosu od **24.189.890,92** KM, a realizirani su u iznosu od **23.838.781,83** KM, što predstavlja **98,55** % izvršenja plana.

Kao što smo i u prethodnim revizijama ustanovili, navedeni izdatci sadrže i dodatak na plaće obrazovnih radnika u visini 10 % osnovne plaće.

Planiranje, obračun i isplata uvećanja plaća za nastavno i medicinsko osoblje, nije sukladno Zakonu o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je dodatak na bruto plaće za nastavno i medicinsko osoblje planirati sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Navedeni izdatci u odnosu na 2016. godinu veći su za 408.826,67 KM (Obrazloženje Odjela uz izvršenje Proračuna za 2017. godinu glasi: „Zapošljavanjem većeg broja osoba tijekom 2017. godine utjecalo je na to da se realizirani iznos za bruto plaće i naknade poveća u odnosu na realizirani iznos prethodne godine“.

6.5.2. Izdatci za hranu i prehrambeni materijal

Izdatci za hranu i prehrambeni materijal realizirani su u iznosu od 114.473,88 KM.

Na temelju odredbi članaka 25 i 32 Zakona o javnim nabavama, a nakon provedenog otvorenog postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača za dodjelu okvirnog sporazuma za nabavu prehrambenih proizvoda za potrebe vrtića, dana 27. 6. 2016. godine zaključen je okvirni sporazum između Odjela kao kupca i prodavača.

Na temelju Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača i Okvirnog sporazuma, sa istim je zaključen pojedinačni ugovor, broj: 13-000812/16, o sukcesivnoj isporuci roba.

Odredbama članka 3 Okvirnog sporazuma regulirano je da se isti zaključuje na razdoblje u trajanju od godine dana od dana potpisivanja, tj. do 27. 6. 2017. godine.

Također, odredbama članka 4 stavka 2 Okvirnog sporazuma regulirano je da se prodavač obvezuje da prilikom potpisivanja istog dostavi neopozivu bankarsku garanciju u korist Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu 10 % vrijednosti okvirnog sporazuma, s rokom važenja do 27. 6. 2017. godine.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, račun broj: 3143/VBD izdan od prodavača, odnosno dobavljača i ulaz robe broj: 04-06/17 potpisanog od ovlaštene osobe Odjela, revizijom smo utvrdili, da je roba isporučivana nakon isteka Okvirnog sporazuma, a samim tim i nakon isteka bankarske garancije, što nije sukladno odredbama članka 3 i članka 4 stavka 2 Okvirnog sporazuma.

Potrebno je da Odjel dosljedno poštuje odredbe Okvirnog sporazuma, u dijelu roka važenja samog Okvirnog sporazuma, a time i roka važenja bankarske garancije.

6.5.3. Izdatci za gorivo

Izdatci za gorivo realizirani su u iznosu od 4.716,11 KM.

Na temelju Odluke o dodjeli okvirnog sporazuma najpovoljnijem dobavljaču za nabavu i sukcesivnu isporuku tekućih goriva, broj: 13-002011/14 i Okvirnog sporazuma, broj: 01.1-

0100DA-045/15, s najpovoljnijim dobavljačem zaključen je pojedinačni ugovor za nabavu i isporuku tekućih goriva za vozila u vlasništvu Odjela u 2017. godini.

U postupku revizije utvrdili smo da je Odjel, zaključno s 31. 12. 2017. godine, bez dokumentiranog pravedanja vršio nabavu goriva, u iznosu od 471,80 KM, od dobavljača koji nije odabran sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Potrebno je da Odjel vrši nabavu goriva od dobavljača koji je odabran kao najpovoljniji sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

6.5.4. Izdatci za kompjutorski materijal

Izdatci za kompjutorski materijal realizirani su u iznosu od 27.535,65 KM.

Na temelju članaka 16 i 17 Zakona o Vladi Brčko distrikta BiH, gradonačelnik je donio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača za nabavu kompjutorskog materijala, broj: 13-000954/16 od 11. 10. 2016. godine.

Odredbama članka 3 navedene Odluke, regulirano je da će se financiranje nabave kompjutorskog materijala financirati iz proračuna 2016. godine.

Revizijom smo utvrdili da je od navedenog realiziranog iznosa izdataka za kompjutorski materijal, 4.199,93 KM financirano iz proračuna 2017. godine, što nije sukladno odredbama članka 3 Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača za nabavu kompjutorskog materijala.

Potrebno je financiranje nabave kompjutorskog materijala, vršiti sukladno odredbama Odluke gradonačelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Odredbama članka 2 Ugovora o kupoprodaji robe (kompjutorskog materijala) zaključenog 28. 11. 2016. godine, između Odjela i najpovoljnijeg dobavljača, regulirano je: stavkom 1 da će se „isporuka roba izvršiti nakon potpisivanja ugovora u roku od 15 dana od dostavljanja naloga za nabavu“, a stavkom 2 „U slučaju kašnjenja u isporuci roba do koje je došlo krivnjom prodavača (odnosno dobavljača), isti će platiti ugovorenu kaznu u iznosu od 1 % vrijednosti ugovorene isporuke roba, za svaki dan kašnjenja do urednog ispunjenja, s tim da ukupan iznos ugovorene kazne ne može prijeći 10 % od ukupno ugovorene vrijednosti robe koja je predmet narudžbe i stavkom 4 „Kupac (Odjel) neće naplatiti ugovorenu kaznu ukoliko je do kašnjenja došlo zbog više sile“.

Revizijom smo utvrdili da isporuka robe nije izvršena u vrijednosti od 19.128,49 KM u roku koji je reguliran navedenim ugovorom. Također, konstatiramo da nam Odjel nije dokumentirao je li do neizvršenja ugovora došlo krivnjom prodavača (odnosno dobavljača), kako bi mogao iskoristiti pravo jednostranog raskida ugovora i tražiti naknadu prouzrokovane štete sukladno odredbama članka 2 stavka 2 Ugovora o kupoprodaji robe.

Potrebno je da Odjel dokumentira razloge neizvršenja navedenog ugovora, tj. je li do neizvršenja došlo krivnjom prodavača ili se radi o višoj sili, kako bi isti postupio sukladno odredbama članka 2 Ugovora.

Također, potrebno je da Odjel dosljedno poštuje odredbe zaključenog Ugovora o kupoprodaji robe, odnosno kompjutorskog materijala.

6.6. Izdatci po osnovi ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima

Izdatci po osnovi ugovora o djelu i ugovora o posebnim poslovima realizirani su u iznosu od 1.353.105,75 KM.

Navedeni iznos izdataka odnosi se na: izdatke po osnovi ugovora o djelu (ugovora o privremenim poslovima nastavnog osoblja) u iznosu od 1.198.705,75 KM i izdatke po osnovi obavljanja posebnih poslova (administrativni poslovi) u iznosu od 154.400,00 KM.

6.6.1. Izdatci po osnovi ugovora o privremenim poslovima nastavnog osoblja

Odjel je sukladno Odluci o realizaciji plana zapošljavanja iz 2016. godine nastavio aktivnosti u 2017. godini na realizaciji natječaja za 90 izvršitelja na neodređeno vrijeme i 37 izvršitelja na određeno vrijeme. S tim u svezi, doneseno je 110 odluka o izboru kandidata, a zaprimljeno je 3.483 prijave kandidata. Sukladno Odluci o realizaciji plana zapošljavanja za 2017. godinu raspisana su dva natječaja, s tim što se drugi natječaj realizira u 2018. godini. Po prvom raspisanom natječaju primaju se 32 izvršitelja na neodređeno vrijeme i 70 izvršitelja na određeno vrijeme.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Odjel, do početka školske 2017./2018. godine, nije na temelju Plana zapošljavanja završio planirani prijam u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja.

Vlada je, na prijedlog Odjela, radi osiguravanja redovitog odvijanja nastave u svim obrazovnim ustanovama, donijela:

- Odluku o davanju suglasnosti broj: 05-000055/17 od 13. 1. 2017. godine, Odjelu za obrazovanje za angažiranje do 210 osoba za potrebe Odjela, najdulje do popunjavanja pozicija po osnovi javnog natječaja (školska godina 2016./2017.) i
- Odluku o davanju suglasnosti broj: 33-002638/17 od 29. 8. 2017. godine, Odjelu za obrazovanje za angažiranje do 100 osoba za potrebe Odjela, najdulje do popunjavanja pozicija po osnovi javnog natječaja (školska godina 2017./2018.).

Konstatiramo da je Odjel vršio angažiranje nastavnog osoblja za redovito odvijanje nastave u svim obrazovnim ustanovama, zaključivanjem ugovora o privremenim poslovima ili ugovora o djelu te su po navedenoj osnovi realizirani izdatci u iznosu od 1.198.705,75 KM.

Navedeni izdatci manji su u odnosu na 2016. godinu za 73.448,01 KM, a nasuprot ovom službenom podatku, iznos izdataka za bruto plaće i naknade u 2017. godini veći je u odnosu na 2016. godinu za 408.826,67 KM (obratiti pozornost na točku 6.5.1. Izvješća, u dijelu obrazloženja Odjela uz izvršenje Proračuna za 2017. godinu koje glasi: „Zapošljavanjem većeg broja osoba tijekom 2017. godine utjecalo je na to da se realizirani iznos za bruto plaće i naknade poveća u odnosu na realizirani iznos prethodne godine“.

Konstatiramo da Odjel u tekstualnom dijelu izvršenja proračuna (Izvršenje proračuna Brčko distrikta za razdoblje I. – XII. 2017. godine, str. 152), nije obrazložio najvažnije uzroke

odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom razdoblju prethodne godine, što nije sukladno odredbama članka 21 stavka 2 pod c) Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je pravodobno izvršiti popunjavanje ispražnjenih sistematiziranih pozicija na temelju Plana zapošljavanja.

Potrebno je da Odjel u tekstualnom dijelu izvršenja proračuna, obrazloži najvažnije uzroke odstupanja izvršenja izdataka u tekućem od izvršenja u istom razdoblju prethodne godine, sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem proračuna u Brčko distriktu BiH.

Nadalje, odredbom članka 95 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH predviđena je mogućnost da se izvođenje nastave deficitarnih struka i predmeta može povjeriti i vanjskom suradniku.

Revizijom smo utvrdili da je Odjel zaključivao ugovore o privremenim poslovima s nastavnim osobljem, a da pri tome nije dokumentirao deficitarnost zanimanja, što nije sukladno prethodno navedenoj odredbi Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je zaključivanje ugovora s nastavnim osobljem o privremenim poslovima, vršiti na temelju dokumentirane deficitarnosti određenog zanimanja sukladno odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

6.6.2. Ugovori o posebnim poslovima

Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja **posebnih poslova** (ekonomsko-pravni poslovi), realizirani su u iznosu od 154.440,00 KM.

Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti, broj: 05-000354/17 od 29. 3. 2017. godine, za angažiranje izvršitelja s visokom stručnom spremom na ekonomsko-pravnim poslovima.

Člankom 46 a) stavkom 4 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) regulirano je, da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Pravilnik o radu).

U postupku revizije utvrdili smo da ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Odredbama članka 14 (Forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova) stavka 1 pod f) Pravilnika o radu regulirano je, da ugovor o obavljanju posebnih poslova treba sadržavati „vrstu posla i način izvršenja“.

Revizijom smo utvrdili da ugovorima o obavljanju posebnih poslova nisu regulirane vrste posla i način njihovog izvršenja, nego je regulirano da će izvršitelj poslove obavljati po nalogu voditelja Odjela, što nije sukladno odredbama članka 14 (Forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova) stavka 1 pod f) Pravilnika o radu.

Potrebno je da ugovori o obavljanju posebnih poslova sadrže sve elemente propisane člankom 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu definiranja vrste posla i načina njegovog izvršenja.

Odredbama članka 46 a) stavka 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi regulirano je da su posebni poslovi poslovi koji se obavljaju radi ispunjenja obveza iz nadležnosti tijela javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta. Također, odredbama članka 13 stavka 1 Pravilnika o radu regulirano je da se u iznimnim slučajevima, rad u tijelima javne uprave može obavljati angažiranjem osoba radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Uvidom u Organizacijski plan Odjela i stanje popunjenosti sistematiziranih radnih mjesta i obrazloženje prijedloga za angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova utvrdili smo da se ugovori odnose za obavljanje redovitih stručnih poslova iz nadležnosti Odjela te da je potreba nastala zbog nepopunjenosti pozicija predviđenih Organizacijskim planom Odjela. Konstatiramo da angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova u Odjelu nije sukladno odredbama članka 46 a) stavka 2 Zakona o državnoj službi i članka 13 stavka 1 Pravilnika o radu.

Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Odredbama članka 14 Pravilnika o radu utvrđena je obveza tijela javne uprave da o zaključenim ugovorima o obavljanju posebnih poslova obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, što ima za posljedicu privremeno brisanje angažiranih osoba iz evidencije nezaposlenih osoba i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definiran obveznik uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti, tako da angažirane osobe tijekom rada nisu pokriveno zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka ozljede na radu i profesionalnih bolesti u danim okolnostima, mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

6.7. Potpore neprofitnim organizacijama

Potpore neprofitnim organizacijama planirane su u iznosu od 603.000,00 KM i ostvarene su u istom iznosu ili 100 % planiranih sredstava. Spomenute potpore su dodijeljene u korist: Ekonomskog fakulteta u Brčkom Univerzitetu u Istočnom Sarajevu u iznosu od 167.000,00 KM, Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu u iznosu 151.000,00 KM, Prirodno-matematičkog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu 201.000,00 KM, te Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 84.000,00 KM.

Sredstva su dodijeljena na temelju Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s pozicije potpora neprofitnim organizacijama u 2017. godini broj: 02-000252/17 od 15. 12. 2017. godine i Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstva s pozicije potpore neprofitnim organizacijama u 2017. godini broj: 02-000254/17 od 15. 12. 2017. godine.

6.8. Planiranje i izvršenje proračuna kapitalnih potreba

Odobrena sredstva proračuna kapitalnih potreba za razdoblje 2015. – 2017. godine, iznose 4.635.061,52 KM i s 31. 12. 2017. godine su realizirana u iznosu od 2.456.325,74 KM ili 53 % (tablica 2 u Prilogu Izvješća). Ukupno realizirana sredstva kapitalnog proračuna se odnose na nabavu, izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata i igrališta, nabavu namještaja i računalske opreme te nabavu i rekonstrukciju ostale opreme.

Od ukupno realiziranih sredstva proračuna kapitalnih potreba u iznosu od 2.456.325,74 KM, na sredstva odobrena proračunom za 2017. godinu se odnosi 421.416,11 KM, za 2016. godinu 400.044,27 KM i za 2015. godinu 1.634.865,36 KM.

Izvršenje kapitalnog proračuna Odjela za 2015. godinu iznosi 97,24 %, za 2016. godinu iznosi 56,77 % i za 2017. godinu iznosi 18,74 %.

Prilikom izgradnje ili rekonstrukcije objekata i opreme, Odjel, kao naručitelj radova, sa izvođačem zaključuje ugovor o izvođenju radova. Odredbama ugovora je regulirano, da po završetku ugovorenih radova i otklanjanja eventualnih nedostataka, naručitelj je u obvezi da u roku od 5 dana organizira tehnički pregled i primopredaju izvršenih radova te da su ugovorne strane u obvezi sastaviti zapisnik o primopredaji radova i konačnom obračunu.

Dalje, odredbama ugovora reguliran je način plaćanja izvedenih radova, i to u roku od 30 dana po ispostavljanju računa od izvođača za izvršene radove koji su predmet ugovora.

Također, odredbama ugovora su utvrđene obveze naručitelja da osigura pravodobnu zapisničku primopredaju radova te da uredno, sukladno odredbama ugovora plaća ispostavljene konačne situacije od izvođača.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju u postupku revizije utvrdili smo da u pojedinim slučajevima, nakon završetka ugovorenih radova ispostavljene su okončane situacije, a zapisnici o primopredaji izvedenih radova sastavljeni su 20 dana nakon okončane situacije, a konačan obračun, odnosno, potvrda o izvedenim radovima sastavljena od nadzornog tijela 30 dana od dana ispostavljanja okončane situacije.

Na temelju prethodno navedene dokumentacije (okončanih situacija odnosno računa, zapisnika o primopredaji izvedenih radova i potvrde o izvedenim radovima) plaćanja su vršena sa značajnim kašnjenjem, u odnosu na rokove plaćanja predviđene odredbama ugovora.

Odjel je u obvezi da odredbama ugovora o izvođenju radova utvrdi obvezu nadzornog tijela da izvrši tehnički pregled i primopredaju izvršenih radova na dan prije ispostavljanja konačne situacije (računa) od izvođača radova te da plaćanje izvođaču izvrši sukladno odredbama ugovora.

Potrebno je da Odjel prilikom izvršenja kapitalnog proračuna Odjela zaključuje ugovore o izvođenju radova s postavljenim realnim rokovima za organiziranje tehničkog pregleda i primopredaju izvršenih radova, kao i plaćanje računa izvođaču sukladno odredbama ugovora.

6.9. Popis imovine i obveza

Odjel je donio Odluku o imenovanju povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza prema izvorima sredstava broj 05-000900/17 od 12. 10. 2017. godine, sa zadatkom da sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza, sastavi plan rada i izvrši popis u Odjelu, sa stanjem na dan 31. 12. 2017. godine te da Izvješće o izvršenom popisu usuglasi s Direkcijom za financije i dostavi Središnjem popisnom povjerenstvu.

Odredbama članka 4 stavka 2 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine), regulirano je da je popisno povjerenstvo dužno sastaviti izvješće o izvršenom popisu. Odredbama članka 7 definirano je da je popisno povjerenstvo dužno izvješće o popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu, najkasnije do 15. siječnja iduće godine.

Revizijom smo utvrdili da je popisno povjerenstvo sastavilo Izvješće o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala na dan 31. 12. 2017. godine te da isto nije dostavilo Središnjem popisnom povjerenstvu u roku koji je propisan odredbama članka 7 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

7. Komentar

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja u razdoblju od 1. 1. - 31. 12. 2017. godine, broj: 01-02-03-13-180/18, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se očitovao dopisom broj: 13-001658/18 od 8. 6. 2018. godine.

Primjedbe pod točkom 2 Očitovanja, koje se odnose na isplate potpora visokoškolskim ustanovama smo uvažili i iste smo inkorporirali u konačno Izvješće o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu.

Primjedbe pod točkama 3 i 4 Očitovanja, koje se odnose privremene i povremene poslove, djelomično smo uvažili i iste smo inkorporirali u konačno Izvješće o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu.

Primjedbu koja se odnosi na nabavu novih udžbenika smo uvažili i istu smo inkorporirali u konačno Izvješće o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu.

Također, primjedbu koja se odnosi na usklađivanje obrazovanja i poduke s potrebama tržišta, smo uvažili.

Ostale primjedbe i obrazloženja nismo uvažili zato što se primjedbe i obrazloženja, na naše nalaze i preporuke iz Nacrta izvješća, uglavnom odnose na negiranje odgovornosti Odjela za nepravilnosti, bez dostavljanja dodatne dokumentacije koja bi utjecala na izmjenu nalaza i preporuka.

Tim za reviziju

Avdija Bašić, dipl. oec.

Ljubica Tomić, dipl. oec.

8. PRILOZI

Struktura proračunom odobrenih i izvršenih tekućih izdataka za 2016. godinu

Tablica 1.

Ekon. Kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući proračun za 2017. god.	Virmanizacije i amandmani	Konačan plan proračuna za 2017. godinu	Izvršenje tekućeg proračuna za 2017. godinu	Postotak izvršenja 6/5*100	Raspoloživo
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plaće i naknade zaposlenih	25.982.432,14	-1.481.524,22	24.500.907,92	24.129.288,81	98,48	371.619,11
611100	Bruto plaće	25.721.132,14	-1.531.241,22	24.189.890,92	23.838.781,83	98,55	351.109,09
611200	Naknade troškova zaposlenih	261.300,00	49.717,00	311.017,00	290.506,98	93,41	20.510,02
612100	Doprinos na teret poslodavca	996.904,42	-112.151,46	884.752,96	840.844,08	95,04	43.908,88
613000	Izdatci za materijal i usluge	5.096.300,00	111.500,00	5.207.800,00	4.926.529,29	94,60	281.270,71
613100	Putni troškovi	39.000,00	11.500,00	50.500,00	41.839,04	82,85	8.660,96
613200	Izdatci za energiju	1.095.900,00	-28.000,00	1.067.900,00	993.937,95	93,07	73.962,05
613300	Izdatci za komun. usluge	330.000,00	5.500,00	335.500,00	317.410,83	94,61	18.089,17
613400	Nabava materijala	683.500,00	100.500,00	784.000,00	707.634,73	90,26	76.365,27
613500	Izdatci za usl. prijev. i goriva	2.679.300,00	-58.500,00	2.620.800,00	2.587.308,28	98,72	33.491,72
613700	Izdatci za tekuće održavanje	211.800,00	80.500,00	292.300,00	227.693,20	77,90	64.606,80
613800	Izdatci osigur., bank. us. i usl. pl. pro.	56.800,00	0,00	56.800,00	50.705,26	89,27	6.094,74
613900	Ugovorene usluge	3.184.700,00	125.000,00	3.309.700,00	3.063.209,51	92,55	246.490,49
614000	Tekući potpore	1.633.600,00	-67.500,00	1.566.100,00	1.511.199,98	96,49	54.900,02
614200	Potpore pojedincima	1.030.600,00	-67.500,00	963.100,00	908.199,98	94,30	54.900,02
614300	Potpore neprofitnim organizacijama	603.000,00	0,00	603.000,00	603.000,00	100,00	0,00
	Ukupan tekući proračun	36.893.936,56	-1.424.675,68	35.469.260,88	34.471.071,67	97,19	998.189,21

Pregled odobrenih i izvršenih kapitalnih izdataka

Tablica 2.

God.	Planirani kapitalni proračun po godinama	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1. 2017. g.	Izvršenje kapitalnog proračuna u 2017. god.	Izvršeno na dan 31.12.2017. g.	Neurošena planirana sredstava na dan 31.12.2017. g.	% izvršenja $\frac{5}{2} \cdot 100$
1	2	3	4	5	6	7
2015.	1.681.251,80	1.449.183,67	185.681,69	1.634.865,36	46.386,44	97,24
2016.	704.686,25	3.503,49	396.540,78	400.044,27	304.641,98	56,77
2017.	2.249.123,47	0,00	421.416,11	421.416,11	1.827.707,36	18,74
	4.635.061,52	1.452.687,16	1.003.638,58	2.456.325,74	2.178.735,78	52,99

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda

Tablica 3.

R. br.	Ekonomski kod	O P I S	Planirano	Ostvareno	%
1	722100	Administrativne pristojbe	1.350,00	1.125,00	83,33
2	722500	Posebne naknade i pristojbe	78.650,00	84.670,74	107,66
3	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	725.000,00	758.262,55	104,59
4	722700	Neplanirane uplate	0,00	25.164,33	0,00
5	700000	Prihodi ukupno (3+4)	805.000,00	869.222,62	107,98